

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE
JA INFORMATSIOONI AMET

LEADER projektitoetus – mida on oluline meeles pidada?

Piret Ilves

PRIA/Toetuste arendamise osakonna teenusejuht

05.03.2026

LEADER rakendamise statistika

- Kokku üle Eesti on esitatud 2 080 taotlust (alates 2024 veebruarist, 26 KTRi)
- Heakskiidetud taotlusi 1028

LEADER määruse olulisemad muudatused (jõustusid 19.01.26)

- Kasutatud materiaalse vara soetamisel kaotati ära kaks tingimust, alles jäi tingimus kasutatud materiaalse vara kasutusea osas.
- Taotleja ei pea enam esitama ehitustööde hinnapakumust PRIA vormil.
- Kaotati ära 30% määr väikelaeva, maastiku- ja mootorsõiduki soetamisel.
- Üheksa kuu jooksul tegevusega alustamise nõue kohaldub ainult ehitustegevusele.
- Ehitise ehitamisel on lubatud ehitustööd jagada kuni neljaks etapiks.
- Toetust saanud ehitusinvesteeringu või materiaalse vara sihipärase kasutamise periood on nüüd kõigile vähemalt kolm aastat.

Kindlasummalise makse põhimõtted

- Kindlasummaline makse on suunatud tulemuslikkuse rahastamisele.
- Kokkulepe toetuse taotlejaga tehakse mitte tegevuse, vaid tulemuse tasandil. Tulemus lepitakse kokku kahe osapoole – toetuse andja ja toetuse saaja vahel.
- Kui kokkulepitud tulemust ei ole saavutatud, siis jääb kogu toetus välja maksmata.
- Kulu loetakse tekkinuks, kui kokkulepitud tulemus on täielikult saavutatud.
- Seda, kui palju tulemuse saavutamiseks tehtud tegevused tegelikult maksma läksid, kulu hüvitamisel enam ei vaadata.

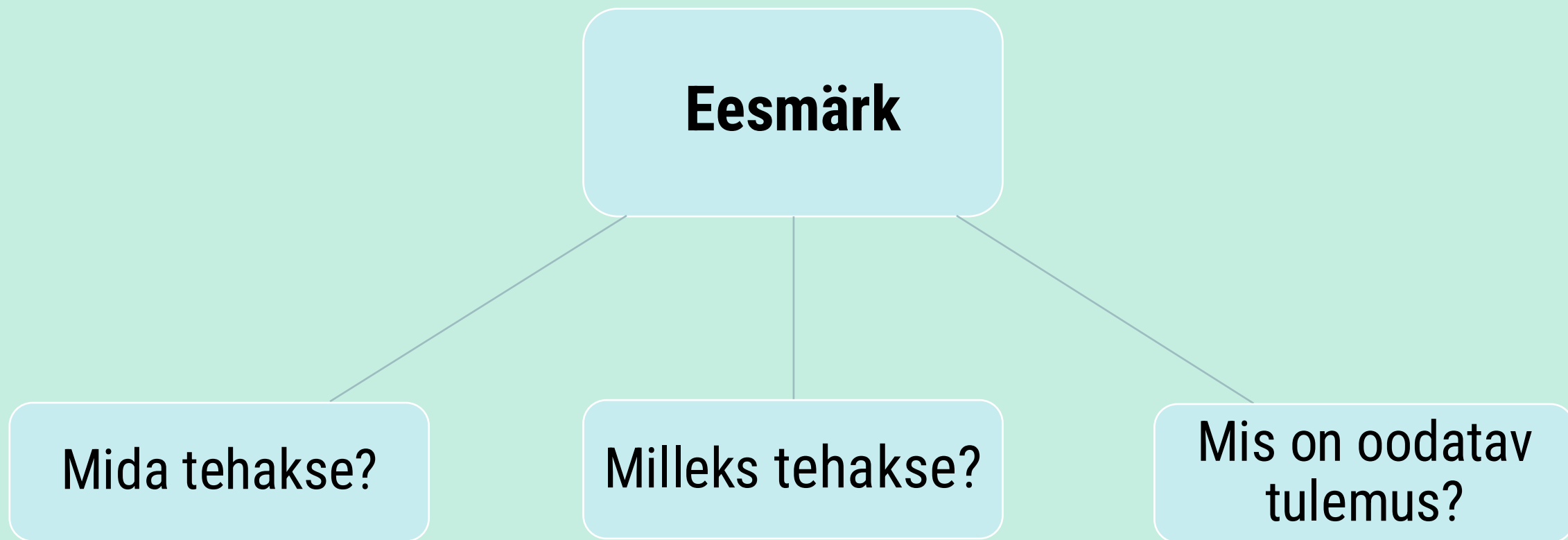
Toetuse taotlemisel on oluline läbi mõelda

- Toetuse taotlemise eesmärk ja tulemus ja kuidas tulemuse saavutamist tõendada;
- Kulude mõistlikkuse tõendamine;
- Kas e-PRIAs tegevused/vahetulemused täidavad eraldiseisvalt projekti eesmärgi (v.a ehitustegevus);
- Projekt vastab toetuse andmise nõuetele

Eesmärgi sõnastamine (1)

- Eesmärgist peab selgelt välja tulema, mida projekti raames tehakse, miks see on vajalik ja millist tulemust oodatakse.
- Taotlusvormile märgitud eesmärk on taotlejale siduv ja märgitakse taotluse rahuldamise otsusesse.
- Püstitatud eesmärgi täitmist tõendatakse maksetaotlusel tõendusdokumentide esitamisega.
- Maksimaalne tähemärkide arv on 225 märki ehk projekti eesmärk tuleb lühikeselt ja konkreetselt sisestada.

Eesmärgi sõnastamine (2)

Eesmärgi sõnastamise näited

Seadme ostmine teenuse laiendamiseks,
projekti tulemusel luuakse juurde üks uus
töökoht

Seadme ostmine

NB! Toetuse taotlemise eesmärgi eelnev läbi mõtlemine ja õige sõnastamine on väga oluline, sest toetuse väljamaksmise tingimuseks on see, et kõik, mida taotleja on lubanud, tuleb ka ellu viia. Kui taotleja on lubanud töökoha luua, siis ei saa toetust enne välja maksta, kui on esitatud tõendusdokumendid töökoha loomise kohta.

Tegevuse mõistliku maksumuse väljaselgitamine (1)

- Toetuse taotleja kohustus on välja selgitada toetatava tegevuse mõistlik maksumus ja põhjendatus. See kehtib ka ettevalmistava töö puhul.
- Toetuse taotlejalt ootame, et toetatava tegevuse mõistliku maksumuse tõendamiseks vajalikud tegevused oleksid tehtud enne taotluse esitamist.
- PRIA on õigus kahtluse korral ise täiendavalt uurida ja võtta lisa hinnapakumusi, tellida ekspertiis isegi juhul, kui taotleja on juba esitanud nõutav arv tõendusdokumente.
- Tegevused, millele toetust taotletakse, ei tohi olla füüsiliselt lõpetatud või täielikult ellu viidud enne, kui projektitaotlus on kohalikule tegevusrühmale esitatud. Kulutusi nendele tegevustele, millele toetust taotletakse, ei tohi teha enne tegevusrühmale taotluse esitamist.

Tegevuse mõistliku maksumuse väljaselgitamine (2)

Tavaprojektid

Investeeringu maksumus ületab 5000 eurot = vähemalt kolm võrreldavat hinnapakkumust

Investeeringu maksumus on 5000 eurot või sellest väiksem = vähemalt 1 hinnapakkumus

Ühisprojektid

Hinnakalkulatsioon

Kui kalkulatsioonis on kulu, mille maksumus on üle 1000 € = lisaks hinnakalkulatsioonile vähemalt 1 kulude mõistlikkust tõendav dokument

Hankijad

Turu-uuring peab olema kirjalikus ja taasesitavas vormis

Tegevuse mõistliku maksumuse väljaselgitamine (3)

Hinnapakumuste võrreldavus: selged ja arusaadavad nii sisu, kui arvandmete osas, matemaatiliselt õigesti arvutatud, investeeringuobjekt peab olema kajastatud mõõdetavates ja sarnastes ühikutes. Samuti peab esitatud HPI olema võrreldav pakutav investeeringuobjekt ise.

Kui võrreldavuses tekib kahtlus, küsib PRIA juurde pakumiskutseid. Võrreldavaid pakumusi saab siis kui pakumuskutse on saadetud sama lähteülesandega. Nt: kas küsida aknaid või aknaid koos aknapõskedega.

Üksteisest sõltumatud pakkujad: PRIA kontrollib avalikest registritest (äriregister).

Asjakohased pakkujad: Pakkuja tegutseb valdkonnas, mille tooteid ta müüb. Nt: kui raamatupidamisettevõtte teeb hinnapakumuse ekskavaatori müügiks, tekitab selline tehing küsimusi ning taotlejal tuleb valmis olla põhjendamiseks.

➤ Projektitoetuse taotleja võib küsida alla kolme hinnapakumuse, kui kolme hinnapakumust küsida **ei ole objektiivselt võimalik** (määruse § 26 lg 3).

Nt: toetuse saaja põhjendab, et tegemist on unikaalse tootega ning rohkem pakumisi ei ole võimalik saada. Eesti turul pakkujate puudumisel tuleb pakumised võtta välismaalt (Euroopa turg). Kui on tegemist ehitamisega, peab kindlasti olema kolm pakumust. Põhjendus, et ehitusfirmaga on varem tehtud koostööd ja ta on usaldusväärne, ei ole piisav põhjendus.

Tegevuse mõistliku maksumuse väljaselgitamine (4)

➤ Taotleja ei või jaotada osadeks tellitavat tööd või teenust, mis on vajalik sama eesmärgi saavutamiseks, ega soetatavat vara, mis on funktsionaalselt koos toimiv. Osadeks jaotamine on lubatud, kui see on objektiivsetel põhjustel õigustatud (määruse § 26 lg 8).

Praktikas on ilmnenud juhtumeid, kus kavandatavaid tegevusi on jagatud väiksemateks alla 5000 euro maksumusega osadeks, et vältida kolme HP võtmist. Kunstliku tükeldamisega võib tegemist olla juhul, kui ühelt hinnapakkujalt on võetud mitmeid hinnapakkumisi, mis kõik jäävad alla 5000 euro ja kokku liidetuna ühe hinnapakkumuse peale ületaksid 5000 eurot.

Nt: Projektitoetuse saaja soovib osta kompleksset teraviljakuivatit, mille jagab eraldi seisvateks osadeks – teraviljakuivati ja ahi. Tegemist on küll eraldiseisvate osadega, kuid kasutada saab neid ainult koos ja seetõttu tuleb neid vaadata koos kogumina.

➤ Projektitoetuse taotleja ei või küsida hinnapakkumust endaga seotud isikutelt ja ta peab vältima huvide konflikti (määruse § 26 lg 7).

Nõuded hinnapakkumusele

Hinnapakkumus peab sisaldama (määruse § 26 lg 4). :

- projektitoetuse taotleja nime,
- hinnapakkuja nime,
- registrikoodi,
- kontaktandmeid,
- hinnapakkumuse väljastamise kuupäeva,
- töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust,
- käibemaksuta ja käibemaksuga maksumust,
- vajaduse korral tehniliste tingimuste loetelu, mis osutab tehnilisele spetsifikatsioonile.

Hinnapakkumuseks võib olla ka **veebipoe väljatrükk** (nt pdf failina), **kuvatõmmis veebilehelt** või **muu dokument**, mis sisaldab vähemalt hinnapakkuja nime ja kontaktandmeid, hinnapakkumuse väljastamise kuupäeva ning töö, teenuse või vara üksikasjalikku kirjeldust ning km-ga maksumust ning vajaduse korral tehniliste tingimuste loetelu.

Nõuded ehitustööde hinnapakumusele

Ehitustööde puhul sisaldab hinnapakumus lisaks eelmises punktis nimetatud andmetele ehitise kohta järgmiseid andmeid (määruse § 26 lg 5):

- ehitise nimetus;
- olemasolu korral ehitise ehtisregistri kood;
- selle katastriüksuse katastritunnus, millel ehtis paikneb või millele kavandatakse ehtis ehitada;
- ehitise üldkulud ja vastava kululiigi olemasolu korral ehitise või välisrajatise kulu, aluse- ja vundamendikulu, kandetarindite kulu, fassaadielementide kulu, katusekulu, ruumitarindite kulu, pinnakatte kulu, tehnosüsteemi kulu, ehtisplatsi korralduskulu ja ehtisplatsi üldkulu.

Määruse seletuskirjast: Hinnapakumuste võrreldavuse tagamiseks peab ehtisloakohustusliku ehitustööde hinnapakkuja tegutsema ehtisvaldkonnas. Hinnapakkuja MTRi number on vajadusel tuvastatav majandustegevuse registrist.

Tegevuse vahetulemuseks jagamise reeglid (v.a ehitustegevus)

Toetatavat tegevust võib osade kaupa ellu viia teatud tingimustel.

Tegevust saab vahetulemusteks jagada juhul, kui:

- vahetulemust saab eraldiseisvalt sihipärasesse kasutusse võtta
- vahetulemus täidab projekti eesmärgi

Eraldi vahetulemusena ei saa sisestada nt transpordikulusid, majutust ega projektijuhtimist ja need kulud tuleb sisestada tegevuse **eelarvesse**

Kuidas mitte tegevusi jagada!

Jrk nr.	Tegevus	Tegevuse liik	Objekti liik	Objekti nimetus	Abikõlblik summa	Toetuse summa
1	Tegemine	Põhitegevus	Ühistegevuse elluviimine	Ühisprojekt	22 900,00 €	13 740,00 €
1.1	Vahetulemused					
	Jrk nr.	Vahetulemuse nimetus		Vahetulemuse toetuse summa		Vahetulemuse tähtaeg
	1	Majutus		4 500,00 €		01.06.2026
	2	Transport		7 000,00 €		01.06.2026
	3	Ettevalmistus		120,00 €		01.06.2026
	4	Projektijuhtimine		2 120,00 €		01.06.2026

Tõendusdokumendid

Käesoleval programmiperioodil ei pea taotleja enam PRIAle esitama kuludokumente (nt arved, maksekorraldused jms)

Tõendusdokumentide abil tõendatakse püstitatud eesmärgi saavutamist maksetaotluse etapis

Tegevuse elluviimise kohta esitatavad tõendusdokumendid

Üleandmise-vastuvõtmise akt:	☒
Fotod:	☒
Sõiduki registreerimistunnistus:	☐
Info lisandunud töökoha kohta:	☐
Tegevusluba või majandustegevusteade:	☐
Foto(d) tähistusest:	☒
Foto seerianumbrist:	☒
TÖR väljavõte:	☐
Muu:	☐

Kui valisite tõendusdokumendiks liigi "muu", palun kirjeldage:

Seireandmed

Seireandmed on vajalikud aruandluseks ning neid ei kasutata taotluse osas otsuse tegemisel

- seireandmed ja esitatud taotlus peavad olema omavahel vastavuses
- nt on taotleja saanud hindepunkte töökoha loomise eest = loodav töökoht kajastub seireandmetes

Maksetaotlus (1)

Maksetaotlust saab esitada siis, kui:

- saavutatud on püstitatud eesmärk ja tulemus (ehitustegevuse erand)
- investeering on toetuse saaja omandis ja sihipärases kasutuses/ planeeritud tegevused on tehtud
- olemas on taotlemisel kokku lepitud tõendusdokumendid

Maksetaotlus (2)

Maksetaotlusega esitatakse:

- Hinnang toetustaotlusel püstitatud eesmärkide kohta
- Tõendusdokumendid (nt fotod, üleandmise-vastuvõtmise akt, TÖR väljavõte)

Lisaks märgitakse maksetaotluse detailandmete kuvale seirenäitajad (NB! ei vastama kõigile seirenäitajate küsimustele, vaid nendele, mis konkreetsele taotlusele kohalduvad)

Meelespea

- Taotlusele märgitud tegevused tuleb ellu viia **kahe aasta** jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.
- Ehitustegevuse elluviimisega tuleb alustada **hiljemalt 9 kuu** jooksul arvates taotluse rahuldamise otsuse tegemisest.
- Toetatavad tegevused tuleb ellu viia eelarveprojekti ja taotluse rahuldamise otsuses toodud kokkulepete kohaselt, sealhulgas saavutades püstitatud eesmärgi ja soovitud tulemuse.

Täiendav teave

[PRIA kodulehel toetuse informatsioon](#)

[Toetustaotluse esitamise juhis](#)

[Objektide tähistamine](#)

Toetusega seotud info – kohalik tegevusrühm aitab

Tehniline (e-PRIA) tugi – PRIA infotelefon 1737, info@pria.ee

PÕLLUMAJANDUSE REGISTRITE
JA INFORMATSIOONI AMET

Täna teid kuulamast!

Piret Ilves

PRIA/Toetuste arendamise osakonna teenusejuht

5118015

